

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 P 216821 24 GŽ
Novi Travnik, 16.10.2025. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Davora Kelava kao predsjednika vijeća, Edvina Kokić i Alme Islamović kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice E. S. iz V., ... , koju zastupa punomoćnik Miro Blaž advokat iz Viteza, ulica Stjepana Radića bb, protiv tuženog A. Z. iz N. T., ..., kojeg zastupa punomoćnik Jasna Dunder advokatica iz Novog Travnika, ulica Kralja Tvrtka bb, radi isplate za zakonsko izdržavanja mlđb. djeteta, odlučujući o žalbi tužiteljice, izjavljene protiv presude Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 216821 23 P od 25.07.2024. godine, u sjednici vijeća održane dana 16.10.2025. godine donio je sljedeće:

RJEŠENJE

Žalba tužiteljice se uvažava, te se presuda Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 216821 23 P od 25.07.2024. godine ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 216821 23 P od 25.07.2024. godine odbijen je kao neosnovan zahtjev tužiteljice da joj tuženi naknadi troškove izdržavanja mlđb. N. Z., tako da na ime izdržavanja plati mjesečne iznose od po 10.689,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom na iznos od 200,00 KM počevši od -3.10.2020. godine do isplate, -3.11.2020. godine do isplate, -3.12.2020. godine do isplate, -3.1.2021. godine do isplate, -3.2.2021. godine do isplate, -3.3.2021. godine do isplate, -3.4.2021. godine do isplate, -3.5.2021. godine do isplate, -3.6.2021. godine do isplate, -3.7.2021. godine do isplate, -3.8.2021. godine do isplate, -3.9.2021. godine do isplate, -3.10.2021. godine do isplate, -3.11.2021. godine do isplate, -3.12.2021. godine do isplate, -3.1.2022. godine do isplate, -3.2.2022. godine do isplate, -3.3.2022. godine do isplate, -3.4.2022. godine do isplate, -3.5.2022. godine do isplate, -3.6.2022. godine do isplate, -3.7.2022. godine do isplate, -3.8.2022. godine do isplate, -3.9.2022. godine do isplate, -3.10.2022. godine do isplate, -3.11.2022. godine do isplate, -3.12.2022. godine do isplate, -3.1.2023. godine do isplate, -3.2.2023. godine do isplate, -3.3.2023. godine do isplate, -3.4.2023. godine do isplate, -3.5.2023. godine do isplate, kao i da nadoknadi troškove, sa zakonskom zateznom kamatom na iznos od 178,20 KM počev od -3.2.2024. godine do isplate, -3.3.2024. godine do isplate -3.4.2024. godine do isplate, te nadoknadi troškove postupka, a sve u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja. Stavom drugim izreke obavezana je tužiteljica da tuženom isplati troškove postupka u iznosu od 2.106,00 KM, sve u roku od 30 dana.

Protiv ove presude, žalbu je blagovremeno izjavila tužiteljica, iz svih žalbenih razloga propisanih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku, sa prijedlogom da sud uvažavanjem žalbe ukine presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak ili da istu preinači i usvoji tužbeni zahtjev.

Tuženi je blagovremeno podnio odgovor na žalbu u kojem osporava navode žalbe. Smatra da je prvostepeni sud pravilno utvrdio činjenično stanje, da nije počinio povrede pravila postupka na koje se ukazuje žalbom, te predlaže da sud odbije žalbu.

Nakon što je ispitao osporenu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci ovog rješenja iz sljedećih razloga:

Žalba je osnovana.

Iz obrazloženja pobijane presude proizlazi da je prvostepeni sud utvrdio da tužiteljica i tuženi imaju zajedničko maloljetno dijete N. Z., da je tuženi kao otac malodobnog djeteta presudom Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 212718 23 P od 1.12.2023. godine obavezan na plaćanje doprinosa za izdržavanje u iznosu od 200,00 KM počev od 3.5.2024. godine, pa sve dok za to budu postojali zakonski uslovi. Ova presuda je potvrđena presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 P 212718 24 GŽ od 9.4.2024.godine (preinačena samo u dijelu koji se odnosi na troškove postupka). Iz poštanske uplatnice od 9.10.2023. godine proizlazi da je tuženi izvršio uplatu iznosa od 200,00 KM na ime izdržavanja mlb djeteta za aprila 2023.godine, te isto tako iz uplatnice Addiko bank na iznos od 1.600,00 KM proizlazi da je tuženi uplatio iznos za zakonsko izdržavanje za period od maja do decembra 2023.godine.

Osnovano se žalbom ukazuje da razlozi za odbijanje zahtjeva nisu razumljivi, jer se kroz obrazloženje isprepliću razlozi koji se tiče nedostatka aktivne legitimacije tužiteljice, odnosno da tužiteljica ne može postaviti ovakav zahtjev jer je izdržavanjem djeteta ispunjavala svoju obavezu, pa dalje da nisu dokazani navodi na koje se troškove konkretno misli, pa do toga da se izdržavanje ne može tražiti retroaktivno. Iznošenje ovakvih razloga čini presudu nerazumljivom, jer se ovakvi razlozi za odbijanje zahtjeva međusobno isključuju. Ako sud smatra da tužiteljica nema aktivnu legitimaciju onda je nepotrebno iznošenje narednih zaključaka suda da nije dokazano na koje se troškove misli (to implicira da je aktivno legitimisana, tj. da ima pravo postaviti zahtjev, ali da ga nije dokazala, što je dakle u suprotnosti sa zaključkom suda da tužiteljica nije aktivno legitimisana).

Također, vidljivo je da u velikoj mjeri sud ima pogrešan i pravni pristup, jer se kroz obrazloženje vraća na to da se obaveza izdržavanja određuje ubuduće, ne unazad-retroaktivno. Međutim, tužiteljica je postavila tzv. verzijski zahtjev, odnosno zahtjev koji postavlja osoba koja izvršava tuđu obavezu. Obaveza tuženog na izdržavanje djeteta je zakonska obaveza, pa je tužiteljica izvršavanjem ove obaveze tuženog postala aktivno legitimisanom da od tuženog potražuje naknadu pripadajućeg dijela troškova izdržavanja djeteta. Na to ne utiče okolnost da je upravo majka, koja također ima obavezu izdržavati dijete, snosila sama te troškove, jer u tom smjeru odredba člana 246. Porodičnog zakona („Službene novine Federacije BiH“ broj 35/05, 41/05 i 31/14) ne pravi razliku u pogledu osoba koje mogu postaviti ovaj zahtjev.

Osnovano se žalbom ukazuje i na povredu pravila postupka, a posljedično tome i da je pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje te pogrešno primjenjeno materijalno pravo, i kada je u pitanju ocjena provedenih dokaza i utvrđenje činjenica.

U identičnoj činjeničnoj i pravnoj situaciji Vrhovni sud FBiH je u rješenju broj 29 0 P 042293 25 Rev od 25.07.2025. godine uvažio vanrednu reviziju tužiteljice (spor između majke i oca vezano za verzijski zahtjev), te ukinuo presudu Kantonalnog suda u Tuzli broj: 29 0 P 042293 24 GŽ od 13.02.2025. godine. Obzirom da se radi o presudi po vanrednoj reviziji, odnosno rješenja pravnog pitanja od važnosti za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni to principi koje je postavio taj sud obavezuju sve sudove na području Federacije BiH.

Vrhovni sud FBiH dijeli pravni stav nižestepenih sudova da tužiteljici-majci pripada pravo na naknadu troškova izdržavanja djeteta od tuženog-oca djeteta i to počev od dana rođenja djeteta, a ne od momenta kada je sudskom odlukom utvrđeno da je tuženi otac djeteta.

Dalje je Vrhovni sud FBiH našao, a što je u cjelosti primjenjivo i na predmetnu pravnu stvar, da prvostepeni sud citira i tumači odredbe člana 126. ZPP, ali da propušta da se očituje o mogućnosti primjene odredbe člana 127. ZPP.

Ovo iz razloga imajući u vidu prirodu spora, odnosno zahtjeva, što se tužbeni zahtjev odnosi na period 2020-2024. godina, to je upitno da li je uopće moguće i na koji način utvrditi tačnu visinu i strukturu troškova koje je imala tužiteljica u pogledu izdržavanja mladb. djeteta. Pri tome treba imati u vidu i činjenicu da je saslušana tužiteljica u svojstvu parnične stranke, izvršen je uvid u presudu Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 212718 23 P od 1.12.2023. godine, kojom je određen doprinos tuženog za izdržavanje mladb. djeteta u mjesečnom iznosu od po 200,00 KM, a konačno postoji i saopštenje Federalnog ministra o prosječnim potrebama osobe koja zahtijeva izdržavanje s obzirom na troškove života za utuženi period.

Navedeni dokazi i Saopštenje Federalnog ministra se direktno ili indirektno dotiču i visine troškova izdržavanja mladb. djeteta u utuženom periodu, pa će sud u ponovnom postupku razmotriti da li i u kojoj mjeri utvrđenja iz presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 212718 23 P od 1.12.2023. godine i Saopštenja Federalnog ministra mogu biti osnov i orijentir za primjenu člana 127. ZPP.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će provesti glavnu raspravu, te će izvedene dokaze cijeliti na gore ukazani način, nakon čega će moći donijeti pravilnu i zakonitu odluku.

Iz navedenih razloga odlučeno je kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Davor Kelava